

B.**Mødet den 21. Septbr. 1905.****(For lukkede Døre).**

Fraværende var: Thomsen.

1. (J. Nr. 12¹³—1905) I Sagen angaaende Kommunnens Krav paa Skomager Hans Peder Thinnings Dødsbo paa Tilbagebetaling af **Alderdomsunderstøttelse** forelaa fra Overretssagfører Johan Pedersen følgende Erklæring:

»Ved Skrivelse af 8 d. M. har Herr Borgmesteren paa Byraadets Vegne anmodet mig om at afgive Betænkning i Sagen: Aarhus Byraads Udvalg for Alderdomsunderstøttelse contra Skomager Thinnings Dødsbo. Saaledes foranlediget skal jeg tillade mig at fremsætte følgende:

Efter Alderdomsunderstøttelseslovens § 1 er det bl. a. en Betingelse for at »være berettiget til at erholde Alderdomsunderstøttelse«, at paagældende efter at have fyldt sit 60 Aar »bliver ude af Stand til at forskaffe sig det fornødne til Underhold . . . eller til Kur og Pleje i Sygdomstilfælde«. Om denne Betingelse nogensinde har været til Stede for den afdøde alderdomsunderstøttede Hans Peder Thinning, kan maaske være tvivlsomt, idet han efter det oplyste har set sig i Stand til i Aarene 1893, 1894 og 1895 at ind-

sætte i Aarhus Privatbank Kr. 315,00, medens han kun i Understøttelse kontant havde oppebaaret i samme 3 Aar Kr. 185,00, saa at han altsaa har haft Kr. 130,00 at indsætte i Sparekassen udover den oppebaarne kontante Alderdomsunderstøttelse.

Ifølge Alderdomsunderstøttelseslovens § 6 er den fortsatte Alderdomsunderstøttelse betinget af, at Trangen ikke skyldes forbigaaende Sygdom, Arbejdsløshed og deslige, og den en Gang tilstaaede Understøttelse vedbliver derfor »saa længe hans Forhold bliver uforandrede«. Af det oplyste maa det i alt Fald anses for givet, at bemeldte alderdomsunderstøttedes Trang kun har været forbigaaende, idet han, der først erholdt Understøttelse i 1891 for 4 Maaneder, 20 Kr., allerede den 17 Marts 1893 saa sig i Stand til at indsætte 50 Kr. i Banken. Deraf hævede han i Juni Kr. 20,00, men siden den Tid har han stadig indsat uden at hæve, indtil han i Novbr. Maaned 1895 søgte om Forhøjelse, ja i samme Aar havde han endog set sig i Stand til at indsætte 160 Kr. inden han søgte om Forhøjelse. — Nogen Ret til at beholde sin Understøttelse havde han saaledes ikke, idet hans Forhold var betydelig forandret i hans Favør.

Det forekommer mig derfor med fuld Føje at kunne siges, at han i sin Begæring om Forhøjelse har meddelt væsentlig urigtige Oplysninger om sine Indtægter, naar han i sin Skrivelse af 12/11 1895, hvorved han ansøger om Forhøjelse, anfører: »mine Indtægter bliver mindre«.

Jeg vilde derfor være tilbøjelig til at antage, at Byraadet maatte være berettiget til at kræve hele den erlagte Alderdomsunderstøttelse tilbage, da den alderdomsunderstøttede har opsparet

hele Beløbet og mere til; men i alt Fald forekommer Udvalgets anmeldte Fordring mig at være fuldt berettiget og endog moderat.

Idet jeg bemærker, at Sagen skal behandles i Skifteretten Fredag den 22 ds., skal jeg tilføje, at jeg er villig til at paatage mig Sagens Procedure for Byraadet«.

- Det vedtoges at fastholde den skete Anmeldelse i Dødsboet og at overdrage Overretssagfører Johan Pedersen at fremme Sagen for Skifteretten.
2. (J. Nr. 214—1905). Vestesen skulde paa Bro-lægningsudvalgets Vegne meddele, at vedkommende Grundejere med Undtagelse af 3 nu var indgaaet paa de af Byraadet stillede Betingelser for **Asfaltering af Nørre Allé** fra Guldsmedgade til Munkegade; for de Bidrag til Asfalteringen og Renholdelsen af Gaden, der vilde komme til at falde paa de nævnte 3 Grundejeres Andel, indestod en Kreds af Grundejerne. Udvalget havde herefter ladet afholde Licitation over Udførelsen af det paagældende Asfalteringsarbejde, og ved denne havde the Neuchatel Asphalte Company indsendt det billigste Tilbud paa 26,227 Kr., medens Københavns Asfaltkompagnis Tilbud paa 26,422 Kr. var det næstlaveste. Der var imidlertid den Omstændighed ved det førstnævnte Firmas Tilbud, at Firmaet havde taget visse Forbehold med Hensyn til Vedligeholdelsespligten. Efter Konditionerne skulde vedkommende Entreprenør i de første 5 Aar overtage Vedligeholdelsen paa egen Regning, medens Vedligeholdelsen i de derpaa følgende 10 Aar enten skulde foretages af Entreprenøren, saaledes at Kommunen herfor betalte 50 Øre pr. □ Meter, eller overtages af Kommunen selv, idet Entreprenøren i bægge Tilfælde skulde være ansvarlig for, at Asfaltlaget ved Udløbet af 15 Aar havde en

Tykkelse af 3 Centimeter. The Neuchatel Asphalte Company vilde imidlertid ikke paatage sig den af Udvalget forlangte Garanti. Forsaavidt Vedligeholdelsen i de sidste 10 Aar udførtes af dette mod den omtalte Betaling af Kommunen, vilde det garantere en Tykkelse af Asfaltlaget paa 2 Centimeter ved Afleveringen, men hvis Kommunen selv overtog Vedligeholdelsen, vilde det udover de 5 første Aar aldeles ikke paatage sig Garanti for Asfaltlagets Tykkelse. Da det omtalte Firmas Tilbud herefter ikke efter Udvalgets Flertals Mening kunde betragtes som konditionsmæssigt, havde Flertallet ikke ment at kunne anbefale at modtage dette. Københavns Asfaltkompagni derimod var villigt til at paatage sig den forlangte Garanti for hele det fastsatte Tidsrum af 15 Aar. Da dette Firma tidligere havde udført Arbejde for Kommunen, nemlig i Nørregade og Guldsmedgade, hvilket Arbejde man ikke havde haft Grund til at klage over, indstillede Udvalgets Flertal til Byraadet, at man overdrog det Arbejdet, medens et Mindretal, Magnus Nielsen, ikke havde kunnet slutte sig til denne Indstilling.

Magnus Nielsen bemærkede, at naar han ikke kunde tilraade at overdrage Københavns Asfaltkompagni det ommeldte Arbejde, var Grunden hertil den, at der var foregaaet saadanne Forandringer med Hensyn til dette, at der egentlig kun var Navnet tilbage. Tidligere var det nærmest en Filial af et stort Berlinerfirma, men efter at dette havde sat adskillige Hundrede Tusinder til paa det, havde det trukket sig tilbage, og Firmaet var nu rekonstrueret som et nyt Selskab med, saa vidt ham bekendt, meget ringe Kapital og med 2 ny Direktører, hvoraf i hvert Tilfælde den ene aldrig

havde haft med Asfalteringsarbejder at gøre. Det ny Selskab havde foreløbig ikke udført noget Arbejde, og man kunde derfor ikke have nogen begrundet Mening om, hvorvidt det kunde magte et saadant. Da man — som sagt — i Virkeligheden ikke kendte det omtalte Firma, kunde man heller ikke vide, hvad den af dette paatagne Garanti for Aflevering af Gaden i kontraktmæssig Stand efter Udløbet af de 15 Aar egentlig havde paa sig. Ganske vist tilbageholdtes 10 % af Entreprisesummen som Sikkerhed, men dette var jo kun som en Draabe i Havet, hvis det til den Tid skulde vise sig, at man maatte lade hele Gaden omlægge. Naar the Neuchatel Asphalte Company havde taget visse Forbehold med Hensyn til Vedligeholdelsen, var dette i og for sig kun meget rimeligt. 15 Aar var i Virkeligheden al for lang en Tid at forlange Garanti for; ingen kunde egentlig garantere for Slid i den Tid; hvor meget der blev slidt paa en Gade, beroede ganske paa Færdslen gennem den, og den kunde man ikke beregne i saa langt et Tidsrum. Det sidstnævnte Firma var et Verdensfirma, der havde lagt 3 Fjerdedele af Asfalten i Gaderne her i Danmark, og hvis Repræsentant var en anerkendt Dygtighed i sit Fag. Man kunde være ganske sikker paa at faa et fuldt tilfredsstillende Arbejde, hvis man overlod dette Firma at udføre det.

Nørgaard saa ikke rettere, end at man, hvis man antog det af the Neuchatel Asphalte Company indsendte Tilbud, gik ganske uden for Konditionerne for Licitationen. Det var muligt, at den i dem indeholdte Bestemmelse om Vedligeholdelse i 15 Aar var uheldig, men det var jo denne Gang for sent at raade Bod herpaa. Han var nærmest tilbøjelig til at slutte sig til Udvalgets Flertals

Indstilling, saa meget mere som Hovedgarantien vel egentlig laa i den tilbageholdte Del af Entreprisesummen, da ingen jo kunde vide, om vedkommende Firma overhovedet eksisterede om 15 Aar.

Filtenborg fandt det — efter det om Københavns Asfaltkompagni oplyste — noget betænkeligt at overdrage Arbejdet til dette Firma. Der var jo saa ringe Forskel paa de to nævnte Firmaers Tilbud, at selve Summen ikke burde være det afgørende; derimod var det af Betydning at faa at gøre med en solid og leveringsdygtig Entreprenør.

Johan Pedersen fremhævede, at the Neuchatel Asphalte Compagnys Tilbud ikke var konditionsmæssigt, og derfor ikke kunde antages. Naar det var antydet, at man ikke kunde stole paa Københavns Asfaltkompagnis Garanti, maatte han dertil sige, at man jo tilbageholdt 10 % af Entreprisesummen, og det Beløb havde man da i hvert Tilfælde at holde sig til.

S. Pedersen kunde ikke give Filtenborg Ret i, at der kun var ringe Forskel paa de ommeldte 2 Tilbud. Det ene var nemlig konditionsmæssigt, og det var det andet ikke. Han maatte anbefale at følge Udvalgets Flertal; man kunde ikke efter Licitationen give sig til at forandre Konditionerne for denne.

Lottrup var — efter de Erfaringer han havde med Hensyn til Asfalten i Mejlgade — af den Mening, at Kommunen for Fremtiden selv burde overtage Vedligeholdelsen af asfalterede Gader.

Sabroe ønskede oplyst, om the Neuchatel Asphalte Company udelukkende beskæftigede udenlandske Arbejdere. Hvis dette var Tilfældet, og Københavns Asfaltkompagni havde danske .r-

bejdere, forekom det ham, at det var et Moment, der talte for at overdrage sidstnævnte Firma Arbejdet. Man burde saavidt muligt tage Hensyn til Udviklingen af dansk Industri.

S. Pedersen kunde oplyse, at det fremmede Selskab kun beskæftigede udenlandske Arbejdere, medens det københavnske Firma havde danske Arbejdere og i Aar, forsaavidt det fik Arbejdet, med en enkelt Undtagelse vilde møde med de samme Folk som ifjor.

J. C. Petersen var tilbøjelig til at tro, at Hovedfejlen laa i Konditionernes Affattelse. Efter disse var det -- efter Udløbet af de første 5 Aar -- Kommunen, der bestemte, hvor og naar vedkommende Gade skulde repareres, medens det paagældende Firma alligevel skulde garantere en vis Tykkelse af Asfaltlaget efter 15 Aars Forløb. Under de Forhold kunde jo ingen paatage sig en saadan Garanti. Det mest korrekte var sikkert at forkaste samtlige Tilbud og foretage en ny Licitation.

Vestesen skulde overfor den sidste Taler gøre gældende, at der i Virkeligheden næppe vilde opstaa Uenighed mellem Kommunen og vedkommende Firma om, hvilke Reparationer der skulde foretages. Det var navnlig ved Kloakbrønde, Kloakrister og saadanne Steder, hvor Asfalten ved Stød af Vogne var udsat for Slid, at den maatte udbedres, og det vilde der næppe kunne blive Tvivl om. Naar det var anført, at der ingen væsentlig Forskel var mellem de oftnævnte Tilbud, maatte han gøre opmærksom paa, at efter Københavns Asfaltkompagnis Tilbud havde man dette Selskabs Garanti for et Asfaltlag paa 3 Ctm. efter 15 Aars Forløb samt den tilbageholdte Del af Entreprisens summen, medens man efter det andet Selskabs

Tilbud ikke havde nogen Garanti med Hensyn til Asfaltlagets Tykkelse. For Udvalgets Flertal stod Sagen saaledes, at som Konditionerne nu engang var, opfyldte the Neuchatel Asphalte Companys Tilbud ikke disse, og da man ikke kunde lade sig Betingelser foreskrive af de tilbydende, maatte man antage det fra Københavns Asfaltkompagni i Overensstemmelse med Konditionerne gjorte Tilbud, der var det næst laveste.

Schourup indrømmede, at det var ret vanskeligt for ikke Sagkyndige at tage Stilling til det foreliggende Spørgsmaal. Saa meget var han imidlertid kommet paa det rene med, at det var alt for lidt, naar der tilbageholdtes 10 % af Entreprisesummen, og han skulde bede Udvalget ved fremtidige Licitationer at have Opmærksomheden henvendt herpaa. Da det — efter hvad der var oplyst — væsentlig blev de samme Arbejdere, der skulde udføre det omhandlede Asfalteringsarbejde, skønnede han ikke rettere, end at man burde holde sig til Udvalgets Flertals Indstilling.

Magnus Nielsen kunde ikke erkende, at der i og for sig var noget saa udsædvanligt i, at det udenlandske Firma havde taget visse Forbehold i sit Tilbud; det var saa ofte Tilfældet ved Licitationer. Han kunde jo ikke forhindre, at Raa- det vedtog at overlade Københavns Asfaltkompagni Arbejdet; han kunde blot fraraade det, og han vilde i hvert Tilfælde ikke være med dertil. Man kendte i Virkeligheden intet til det sidstnævnte Firma, medens det førstnævnte var højt anset og havde en fast Stab af gamle, øvede Arbejdere. Valgte man alligevel Københavns Asfaltkompagni, skulde han tilraade, at man ved Kontrakten med det søgte at sikre sig i videste Omfang.

Udvalgets Flertals Indstilling tiltraadtes.

3. De foreliggende Andragender om **Indfødsret** fra (J. Nr. 187—1905). Havnearbejder Carl Martin Antonsen,
(J. Nr. 194—1905). August Friedrich Heinrich Moll og
(J. Nr. 160—1905). Spaantækker Per Nielson anbefaledes.
4. (J. Nr. 197—1905). Det fra Maskinarbejder Niels Marinus Lund foreliggende Andragende om **Æresoprejsning** kunde i Overensstemmelse med Udvalgets Indstilling ikke anbefales.
5. (J. Nr. 232—1905). Der forelaa fra Kommiss Frederik Alfred Christiansen Andragende om **Fuldmyndighedsbevilling**.

Marthin Hansen forekom det, at der var noget, der kunde tale for at anbefale Andragendet. Andrageren ønskede nemlig at overtage sin Faders Forretning, idet denne paa Grund af Sygdom ikke længere kunde drive den.

Filtenborg gjorde gældende, at da Andrageren kun var 22 Aar, havde Udvalget ikke ment, at det vilde være rigtigt at anbefale Andragendet. Der forelaa ikke efter hans Mening saadanne Omstændigheder, at det kunde siges at være nogen Velfærdssag for Andrageren at kunne overtage den ommeldte Forretning.

Johan Pedersen paapegede, at der intet var oplyst om, hvorvidt den omhandlede Forretning var en ældre, værdifuld Forretning, som ikke vilde kunne bevares for Familien, hvis Andrageren ikke fik den ansøgte Bevilling. Havde dette været Tilfældet, kunde man maaske have stillet sig noget anderledes, men nu forekom det ham ikke, at der var Grund til at fravige Raadets Praksis, hvorefter man ikke plejede at anbefale lignende Andragender, naar vedkommende var saa ung,

og der ikke var særlige Omstændigheder, der talte til Gunst for Andragendet.

Mika el Johansen kunde ganske slutte sig til den foregaaende Taler.

Andragendet kunde ikke anbefales.

6. Den fra vedkommende Udvalg foreliggende Indstilling angaaende Tildeling af **Alderdømsunderstøttelser** tiltraadtes.
-